

RENOVASJONSSELSKAPET FOR FARSUND OG LYNGDAL AS
Skjoldnesveien 182 (JE)
4550 Farsund

Saksbehandler:
Liudmila Pechinkina

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Skjoldnes avfallsanlegg - RFL AS Avfallsmottak

Kontrollnummer: 2020.161.I.FMAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Lars Tjelland (daglig leder)
Kjell Larsen (driftsleder)

Fra Fylkesmannen i Agder:

Liudmila Pechinkina
Ildikó Nordensvan

Fra Brannvesenet Sør IKS:

Egil Olav Knustad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Renovasjonsselskapet for Farsund og Lyngdal AS sitt avfallsanlegg på Skjoldnes den 26. oktober 2020. Inspeksjonen var et felles tilsyn med Brannvesenet Sør IKS. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Agder avdekket 3 avvik under inspeksjonen.

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1. Bakgrunnen for vurderingen er omfanget på avviket, med mangelfulle risikovurderinger for ytre miljø og forhold som gjelder brannrisiko og brannforebygging. Dette er forhold som virksomheten plikter å dokumentere og som er en viktig del av virksomhetens systematiske arbeid med å ha oversikt over og redusere risikoforhold, både med hensyn på miljøforhold, naturressurser og brann.

Avvik:

1. Virksomheten har ikke oppdatert og fungerende internkontrollsystem.
2. Virksomheten har ikke utarbeidet beredskapsplan og øver ikke beredskap mot

- akutt forurensning.
3. Virksomheten tar imot og mellomlagerer smittefarlig avfall.

Brannvesenet Sør IKS avdekket 1 avvik under inspeksjon.

Avvik:

1. Renovasjonsselskapet Farsund og Lyngdal (RFL) sin risikovurdering ble ikke framlagt ved tilsynet.

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

10. november 2020	Liudmila Pechinkina	Ildikó Nordensvan
dato	kontrollør	seniorrådgiver

Fylkesmannen i Agder

Kopi av rapporten sendes til:

- Farsund kommune
- Brannvesenet Sør IKS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: RENOVASJONSSSELKAPET FOR FARSUND OG LYNGDAL AS	
Organisasjonsnr.: 974702738	Eies av: 987517999
Bransjenr. (NACE-kode): 38.210 - Behandling og disponering av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Skjoldnes avfallsanlegg - RFL AS Avfallsmottak	Anleggsnr.: 4206.0020.01
Kommune: Farsund	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomlagring	
Tillatelse gitt: 10. oktober 2008	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og brann- og eksplosjonsvernloven overholdes.

Inspeksjonen inngår i en felles tilsynsaksjon om branner i avfallsanlegg, mellom Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Tilsynsaksjonen er landsomfattende, og målsettingen er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Tilsynet er hjemlet i to ulike lover med tilhørende forskrifter. Miljødirektoratet og Fylkesmannen fører tilsyn med forurensningsloven og tilhørende forskrifter, mens brannvesenet fører tilsyn med kravene i brann- og eksplosjonsvernloven og forskriftene om brannforebygging og håndtering av farlig stoff. Internkontrollforskriften er hjemlet i begge lovene.

Ved gjennomføring av felles tilsyn er det fokus på områder som er felles for etatene, og områder som grenser opp til hverandre. Dette tilsynet kan derfor ikke betraktes som en full gjennomgang av lovverk bedriften skal forholde seg til. Tema som normalt ville vært tatt opp om etatene hadde gjennomført egne tilsyn er utelatt. Dersom det på tilsynet likevel ble oppdaget avvik fra tillatelsens krav, er disse tatt med i rapporten.

For å øke kunnskapsgrunnlaget har direktoratene gått sammen om et oppdrag til RISE Fire Research AS (RISE) for å få belyst hvilke risikoer som er knyttet til branner i avfallsanlegg på overordnet (nasjonalt) nivå. Rapporten ble ferdigstilt 1. november 2019, og danner fagtagrunnlaget for tilsynsaksjonen. Rapporten er tilgjengelig her: www.dsb.no/rapporter-ogevalueringer/branner-i-avfallsanlegg/.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Avfall
- Brannsikkerhet og -forebygging

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Renovasjonsselskapet for Farsund og Lyngdal AS (RFL) plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

For at **Fylkesmannen** skal kunne avslutte saken, må RFL innen **20. januar 2021** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på avvik nr. 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen. RFL må sende inn en egen skriftlig redegjørelse innen **20. januar 2021** som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke dette avviket.

Gjennomføringen av tiltakene vil bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmavpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Agder v/Liudmila Pechinkina.

For at **Brannvesenet Sør IKS** skal kunne avslutte saken, må RFL innen **20. januar 2021** sende en skriftlig redegjørelse med handlingsplan som viser hvordan avvik vil bli rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@brannsor.no) til Brannvesenet Sør IKS v/Egil Olav Knustad.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (*jf. forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig redegjørelse som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke avvik 1 innen 20. januar 2021. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 3 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Agder innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 18. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil RFL bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Agder. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Agder (jf. offentleglova).

7. Avvik funnet av Fylkesmannen

Fylkesmannen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke oppdatert og fungerende internkontrollsystem.

Avvik fra:

Tillatelse av 10.10.2008 til virksomhet etter forurensningsloven, pkt. 2.5.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 andre ledd pkt. 2, 6, 7, 8.

Kommentarer:

Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert og foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt. Internkontrollforskriften stiller bl.a. krav om at virksomheten skal ha dokumenterte rutiner for planlegging, organisering,

utførelse og vedlikehold av sine aktiviteter, samt sørge for at arbeidstakerne får nødvendig opplæring.

Videre skal virksomheten vurdere om dens aktiviteter kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Risikovurderingen skal være dokumentert og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Med utgangspunkt i risikoanalysen skal virksomheten utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes.

Brann i avfallsanlegg må anses å være en påregnelig (sannsynlig) risiko med dertil utslipp til ytre miljø. Utslipp av sløkkevann/brannskum kan anses som akutt forurensning, jf. forurensningsloven §§ 38 og 40. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensningen kan medføre.

Under tilsynet fikk vi opplyst at RFL planlegger å gå over til et nytt digitalt system for internkontroll, men at systemet foreløpig ikke var klart til bruk. Virksomheten opplyste samtidig at det gamle internkontrollsystemet ikke ble benyttet. RFL hadde bl.a. ikke oppdaterte rutiner og benyttet ikke det gamle systemet for å melde inn avvik.

Under gjennomgang av temaet miljørisikovurdering knyttet til brann på tilsynsdagen kunne RLF ikke dokumentere en kartlegging og vurdering av forhold som kan føre til brann, bl.a. mengde mellomlagret flis. Virksomheten hadde heller ikke oversikt over natur- og miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning. Eksempler på naturmiljøressurser er bl.a. nært beliggende drikkevannskilder, tett bebyggelse, sårbare naturvernområder og vannforekomster.

På tilsynet kom det frem at RLF nylig hadde vurdert utslipp av sløkkevann. I vurderingen er det tatt utgangspunkt i at alt sløkkevann går til renseanlegg og deretter til sjø. Enkelte forhold knyttet til utslipp av sløkkevann er imidlertid ikke vurdert:

- om og hvorvidt utslippet vil påvirke renseanlegget;
- konsekvenser utslippet kan ha på resipient;
- tiltak for å hindre utslipp av sløkkevann. Sløkkevann kan f.eks. samles opp med sugebil.

Avvik 2

Virksomheten har ikke utarbeidet beredskapsplan og øver ikke beredskap mot akutt forurensning.

Avvik fra:

Tillatelse av 10.10.2008 til virksomhet etter forurensningsloven, pkt. 4.1.

Kommentarer:

Bedriften skal, på bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen

skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

Utslipp av slokkevann kan anses som akutt forurensning, og det forventes at virksomheten har en beredskap tilpasset miljørisikoen et slikt utslipp representerer, jf. forurensningsloven § 40. En beredskapsplan skal omfatte opplysninger om kontaktinformasjon til etatene som skal varsles, og utforming av anlegget, f.eks. kart over anlegget som viser plassering av de ulike avfallsfraksjonene/hallene, plassering av slokkeutstyr.

RLF opplyste på tilsynet at de ikke hadde en beredskapsplan og ikke øvde beredskap mot akutt forurensning.

Avvik 3

Virksomheten tar imot og mellomlagrer smittefarlig avfall.

Avvik fra:

Tillatelse av 10.10.2008 til virksomhet etter forurensningsloven, pkt. 1.

Kommentarer:

Typer avfall som RFL kan mellomlagre, omfattes av pkt. 1 i tillatelsen. Smittefarlig avfall er ikke blant avfallstyper virksomheten kan mellomlagre. På tilsynet kom det frem til at RLF mellomlagrer små mengder smittefarlig avfall i noen dager.

8. Avvik funnet av Brannvesenet Sør IKS

Brannvesenet Sør IKS fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Renovasjonsselskapet Farsund og Lyngdal (RFL) sin risikovurdering ble ikke framlagt ved tilsynet.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, § 5 andre ledd pkt. 6.

Kommentarer

Gammel risikovurdering skal være å finne i gammelt datasystem, men den er ikke oppdatert i forhold til dagens drift. Nytt fagsystem for HMS og internkontroll er etablert (Kuba) og ble igangkjørt i sommer. Det pågår arbeid med å få på plass det innhold som er tilpasset RFL's drift. Dagens funksjonsbaserte regelverk forutsetter at virksomheten tilpasser rutinene sine etter risikoen som til enhver tid finnes i objektet. En risikoanalyse er derfor et viktig dokument som skal legges til grunn for de avgjørelser som må tas innenfor brann og sikkerhetsarbeidet. Det bør derfor gjennomføres jevnlig risikokartlegging for å kartlegge farer og problemer som kan inntreffe, gjennomføre tiltak for å unngå at hendelsene inntreffer, samt iverksette tiltak for å redusere konsekvensene dersom en uønsket hendelse likevel skulle inntreffe.

Det er viktig at de ansatte er med og bidrar i denne risikokartleggingen, og at tiltaksplaner,

handlingsplaner, instruksjoner og fastsetting av øvelsesaktivitet tilpasses dagens risikobilde. Under tilsynet kom det fram at flere tiltak er iverksatt, men det bør prioriteres å få på plass ny oppdatert risikoanalyse før det utarbeides nye planer og instruksjoner.

Virksomheten må sørge for å utarbeide ny oppdatert risikovurdering og handlingsplan som er tilpasset virksomheten for område brann.

I tilbakemelding ønskes framdriftsplan på når risikoanalyse og handlingsplan skal være klar. Denne bør være ganske ambisiøs, og brannvesenet mener at den bør være klar tidlig vår, men erkjenner også at det er en god del arbeid for å få gjort analysen på en grundig måte. Videre oppgis framdriftsplan på når planer, øvelsesplan og instruksjoner skal være ferdig og operative.

Under listes opp momenter som det kan være aktuelt å berøre i risikovurdering brann.

Brannrisikovurdering:

Hva er den største utfordringen for brannsikkerheten ved anlegget? Hva er mulige og verst tenkelige brannscenarioer?

- Hvordan sikres det at identifisert brannscenario/-risiko blir ivaretatt i det brannforebyggende arbeidet samt i forhold til brannberedskapen?
- Er brannrisikovurderingen lagt til grunn for å oppnå en brannsikker oppbevaring av avfallet? Stikkord her er avfallsmengder og lagringstid, orden og ryddighet, separering, avstand og riktig sortering. Se RISE pkt.7.1.3.
- For anlegg som lagrer avfall i større hauger: omfatter risikovurderingen en rutine om overholdelse av veiledende grenser for mengder og separasjonsavstand?
- Omfatter risikovurderingen en rutine som sikrer at alle ansatte er gjort kjent med sannsynlighet og mulige konsekvenser ved brann?
- Omfatter risikovurderingen også konsekvensvurdering for naboene hvis brann?

Du kan lese mer om risiko i RISE rapport Branner i avfallsanlegg, rapporten finner du her:

<https://risefr.no/media/publikasjoner/upload/2019/rise-rapport-2019-61-branner-i-avfallsanlegg.pdf>.

8. Andre forhold

RFL sin tillatelse er fra 2008 og har størst fokus på deponi som nå er i avslutningsfasen. Behov for oppdatering av tillatelsen følges opp som egen sak.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebygging